

ZMĚNY PATOLOGICKÝCH RYSŮ OSOBNOSTI A COPINGOVÝCH STYLŮ V PRŮBĚHU LÉČBY V TK

Nevšímal, P.; Fialová, H.

6.4.2013

konference TK Liberec

Obsah prezentace

- Cíle výzkumu
- Metodologie
- Srovnání se zahraničím
- Průběžné kvalitativní výsledky

Cíle výzkumu

- Ověření klinických pozorování
- Prokázání účinnosti terapie v TK
- Vliv terapie na zmírnění psychopatologických rysů osobnosti
- Možnost zjištění prediktorů drop out
- Nedostatek českých výzkumných prací
- Podpora terapeutického procesu

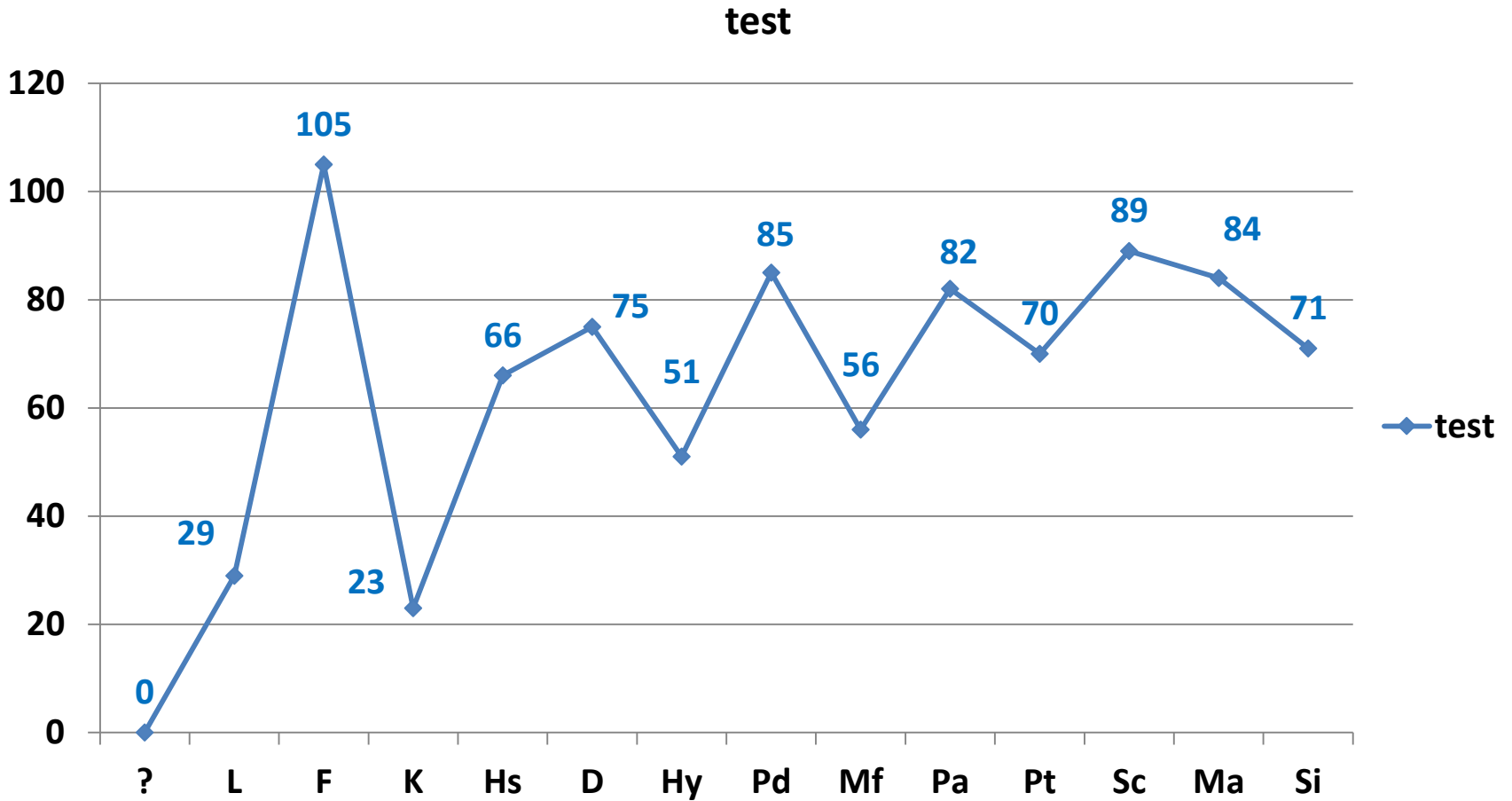
Metodologie

- Klienti dvou TK – Magdaléna, Advaita (s cílovou hodnotou 50 osob)
- Hypotézy:
  - V průběhu léčby v TK dochází k snížení psychopatologických rysů osobnosti u klientů
  - V průběhu léčby dochází k zlepšení copingových strategií zaměřených na zvládnání stresu
- Sebehodnotící dotazníková forma (nezávislost na osobě examinátora, zaměření na výsledky, srovnatelnost dat)
  - MMPI-2 (Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2)
  - SVF78 (Streßverarbeitungsfragebogen)
  - Test - 0 fáze (nástup – 1 měsíc), s výsledky je seznámen klient i T
  - Retest - 6 měsíců od 1. testu (+ - 2 týdny od 1. testování)

MMPI-2 (Minnesota Multiphasic Personality Inventory-2)

- Osobnostní vícedimenzionální dotazník
- Objektivní skóry a profily
- 4 validizační škály - ?, L, F, K
- 10 standardních klinických škál – 1(Hypochondrie), 2(D), 3(Hy)
4(Pd), 5(Mf), 6(Pa), 7(Pt), 8(Sc), 9(Ma), 0(Si)
- Obsahové a doplňkové škály

Vzorový profil

SVF78

- Strategie zvládání stresu
- Vícedimenzionální sebehodnotící dotazník
- Pozitivní strategie
  - Podhodnocení, Odmítání viny, Odklon, Náhradní uspokojení, Kontrola situace a reakce, Pozitivní sebeinstrukce
- Negativní strategie
  - Únikové tendence, Perseverace, Rezignace, Sebeobviňování
- + 2 nezařazené
  - Potřeba sociální opory, Vyhýbání se

Zahraníční výzkumy - MMPI

- David Kennard and Stephan Wilson (1979)
- The modification of personality disturbance in a therapeutic community for drug abusers
  - Ley Community, Oxford, 90 klientů, retest pomocí MMPI po půl roce a po roce. (90, 27, 16)
  - Signifikantní pokles psychopatologie v 8 z 10 škál
  - Změny skóru ukazují, že klienti se během léčby stávají méně podezřívaví, nepřátelští, antisociální a více svědomití, konzervativní a sebekontrolující. Výrazně klesá škála depresivity, zatímco úzkost a hypománie zůstává prakticky na stejné hladině.
  - F skór, který sleduje nekonzistenci, nebo deviantní sebehodnocení, se výrazně zlepšuje během léčby, což je možné interpretovat jako normalizaci sebepojetí.
  - Nejvýrazněji se zlepšil F skor, Psychopatie (Pd) a Psychoticita (Sch)
  - Současně je průkazné, že změna osobnostních rysů vede ke změně chování. Nicméně je nejisté zda tato změna přetrvá i při změně vnějších životních podmínkách - tedy jaký vliv má opuštění komunity na udržení změn.

Zahraniční výzkumy - MMPI

- Martin Zuckerman, Steven Sola (1975)
- MMPI Patterns in Drug Abuse Before and After Treatment in TC
  - 3 TC v USA, 145 klientů, rozdíly mezi klienty, kteří setrvali v léčbě a předčasnými odchody + retest u klientů, kteří setrvali v léčbě
  - Klienti, kteří ukončili léčbu předčasně vykazovali obecně vyšší psychopatologii (zejména ve škálách F a Sc)
  - Téměř ve všech škálách došlo při léčbě k významnému poklesu psychopatologie s výjimkou Ma, naprosto mizí D (situační?)
  - Pravděpodobněji setravávají v léčbě klienti s psychopatickými rysy Pd

Zahraníční výzkumy - MMPI

- Joel G. Sacks, Norman M. Levy (1979)
- Objective Personality Changes in Residents of a Therapeutic Community
  - The Renaissance Project (Phoenix House), New York, (114, 50 – retest po 6 měsících),
  - Kombinace 3 šetření – MMPI, sociometrie, hodnocení personálem
  - Všechny 3 metody prokázaly pokles psychopatologie korelující s délkou pobytu
  - Zlepšení v MMPI zejména ve škálách D a Sc, přetrvávající hodnoty v Ma a Pd
  - Významný vliv sociální introverze na drop out – nezáleží na tom, jak závažné psychopatologické rysy vykazuje klient na začátku pobytu, ale na tom, jak je schopen navazovat soc. vztahy a dosáhnout postavení ve skupině

Zahraniční výzkumy - MMPI

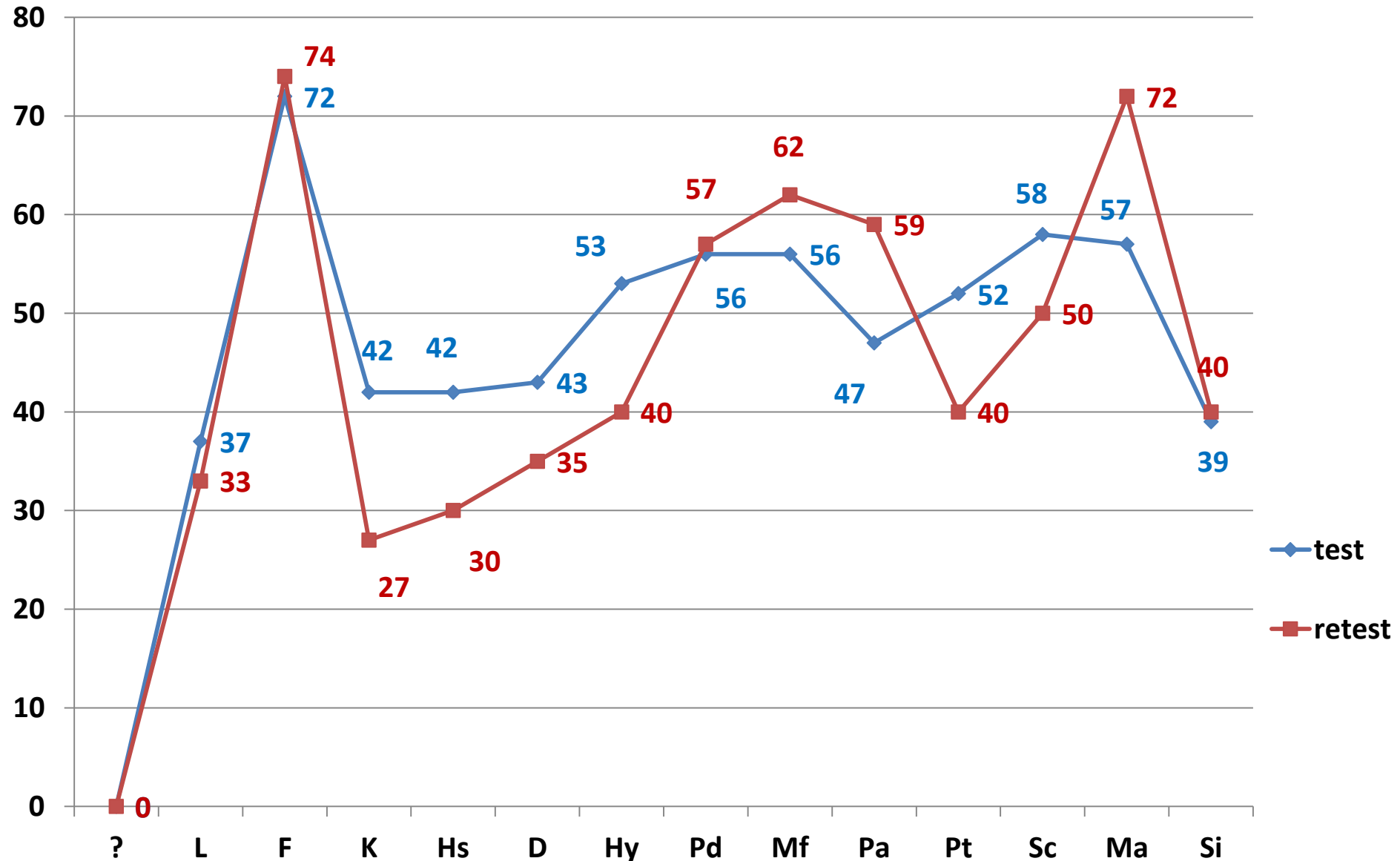
- Polimeni, Moore, Gruenert (2010)
- MMPI profiles of clients with substance dependencies accessing a TC treatment
  - Austrálie, 921 klientů
  - Velmi vysoký skór Pd, Sc, těžší psychopatologie žen a mladších klientů 35 let (častější drop out), pilovitý charakter profilu (D, Pd, Sc, Ma) charakteristický pro psychotické onemocnění
- De Leon 1989, De Leon and Jainchill (1991)
- Psychopatology and substance abuse
  - Ženy vykazují těžší postižení, obecně vysoké hodnoty F, Pd, Sc, v druhé řadě D, Pt, Ma

Zahraniční výzkumy – copingové strategie

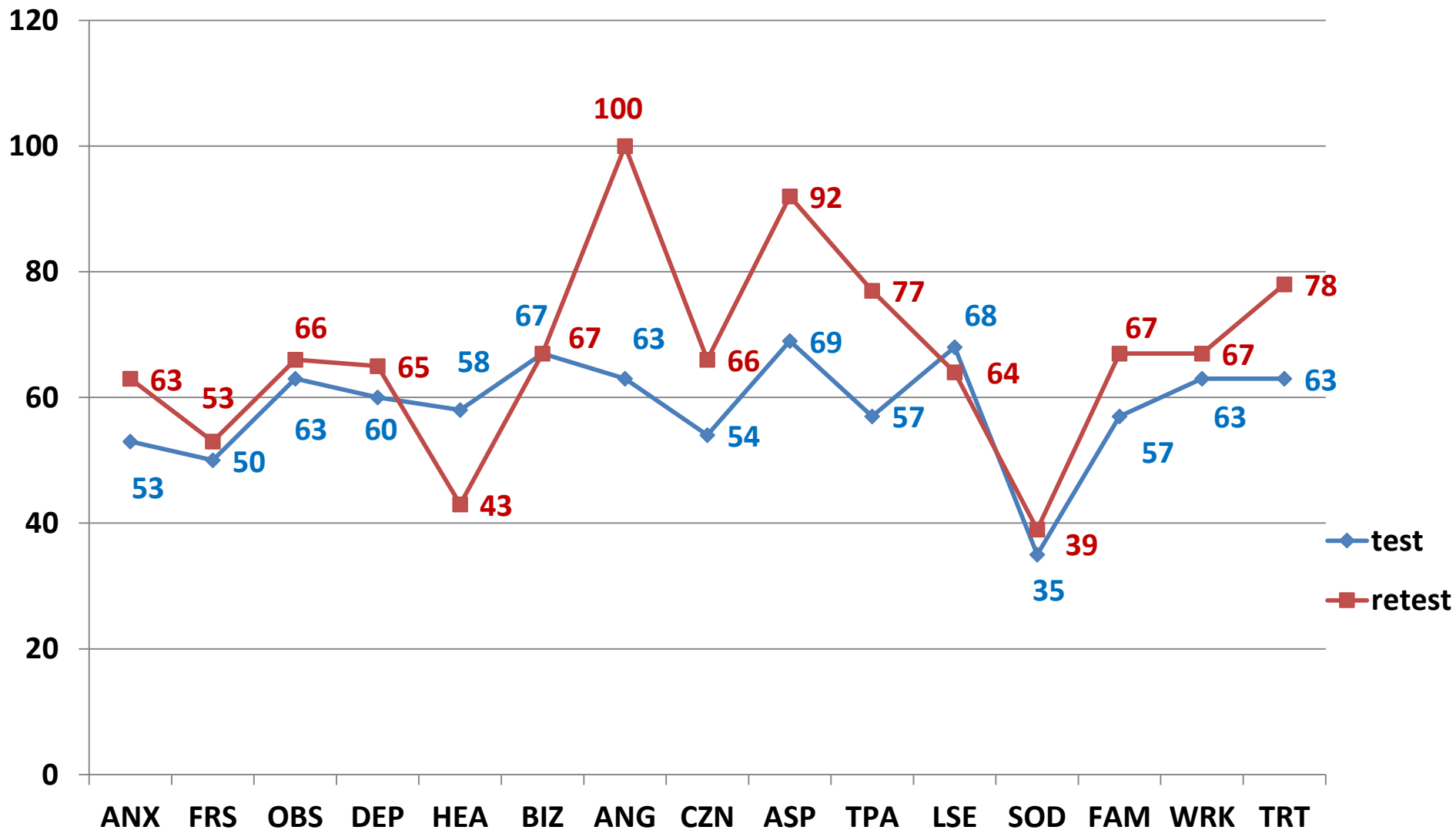
- Walter and al. (2006) 147 klientů závislých na alkoholu
  - Copingové strategie jsou součástí trvalých osobnostních rysů a nemají vliv na udržení abstinence
- Litt, Kaden, Tennen (2012) 751 klientů závislých na THC
  - Žádná ze škál copingových strategií nekoreluje s léčebným výsledkem

Klient č. 1 – Validizační a klinické škály

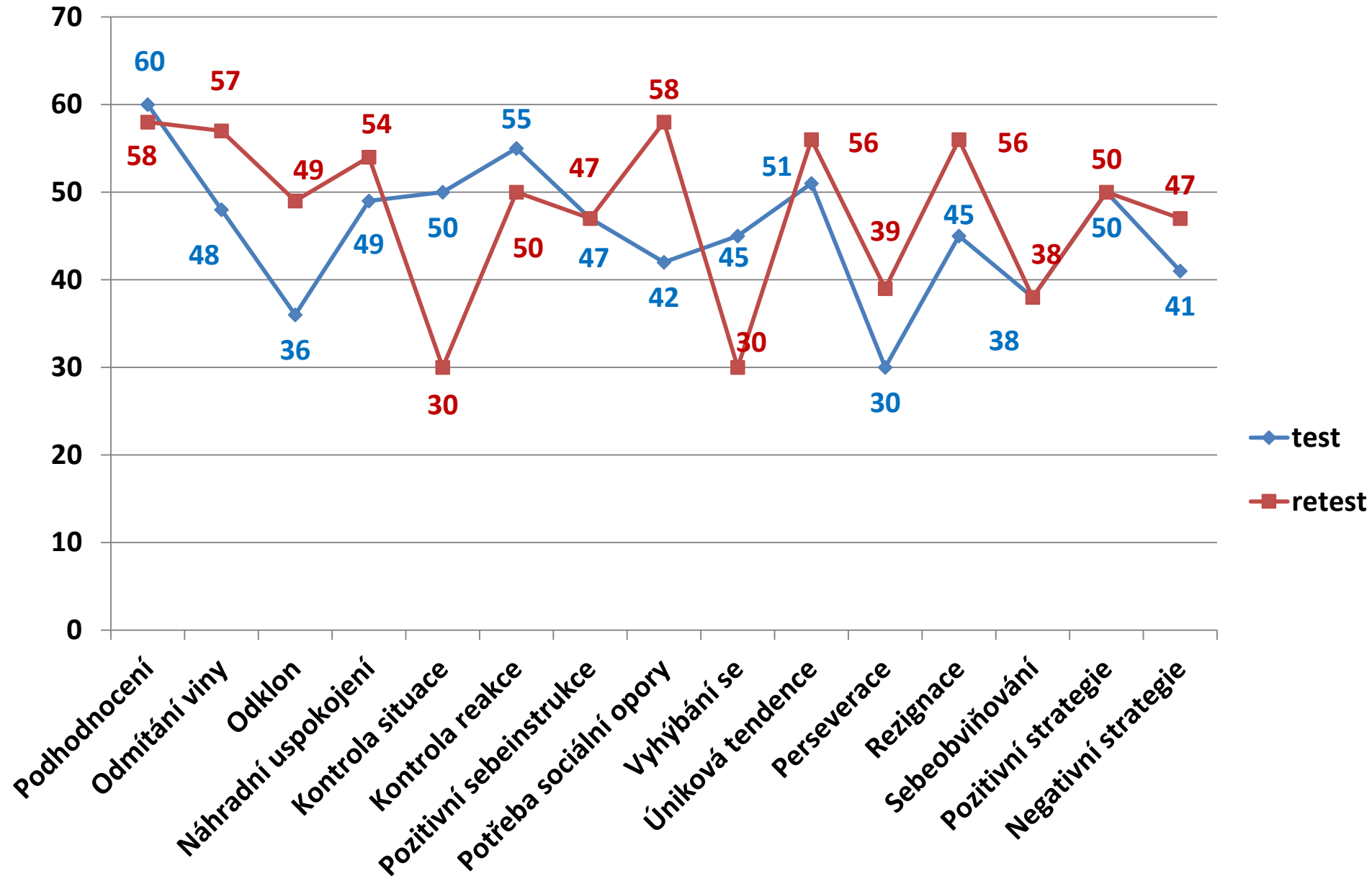
MMPI-2

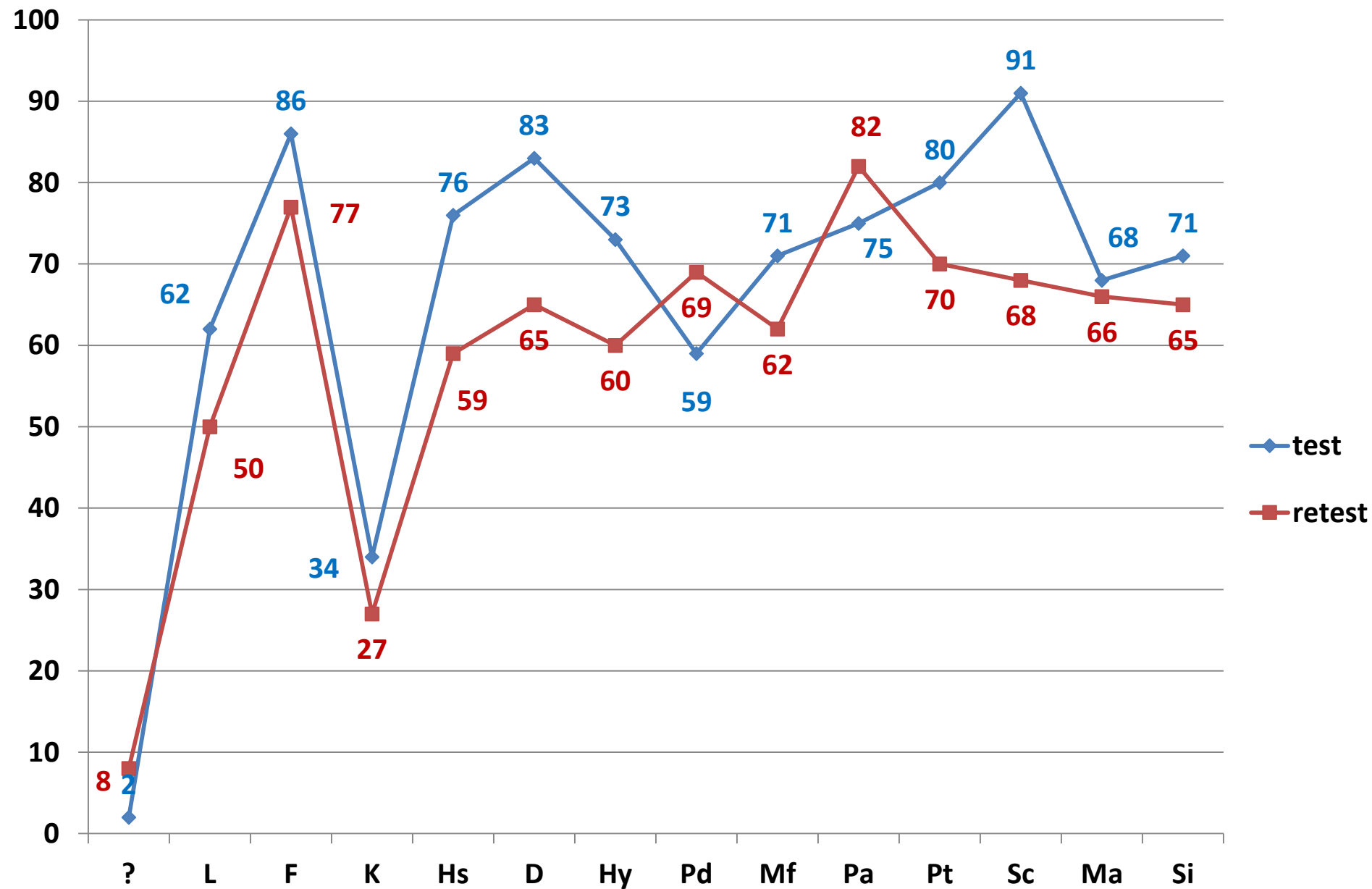
Klient č.1 – Obsahové škály MMPI-2

Klient č.1 – T-skóry SVF 78

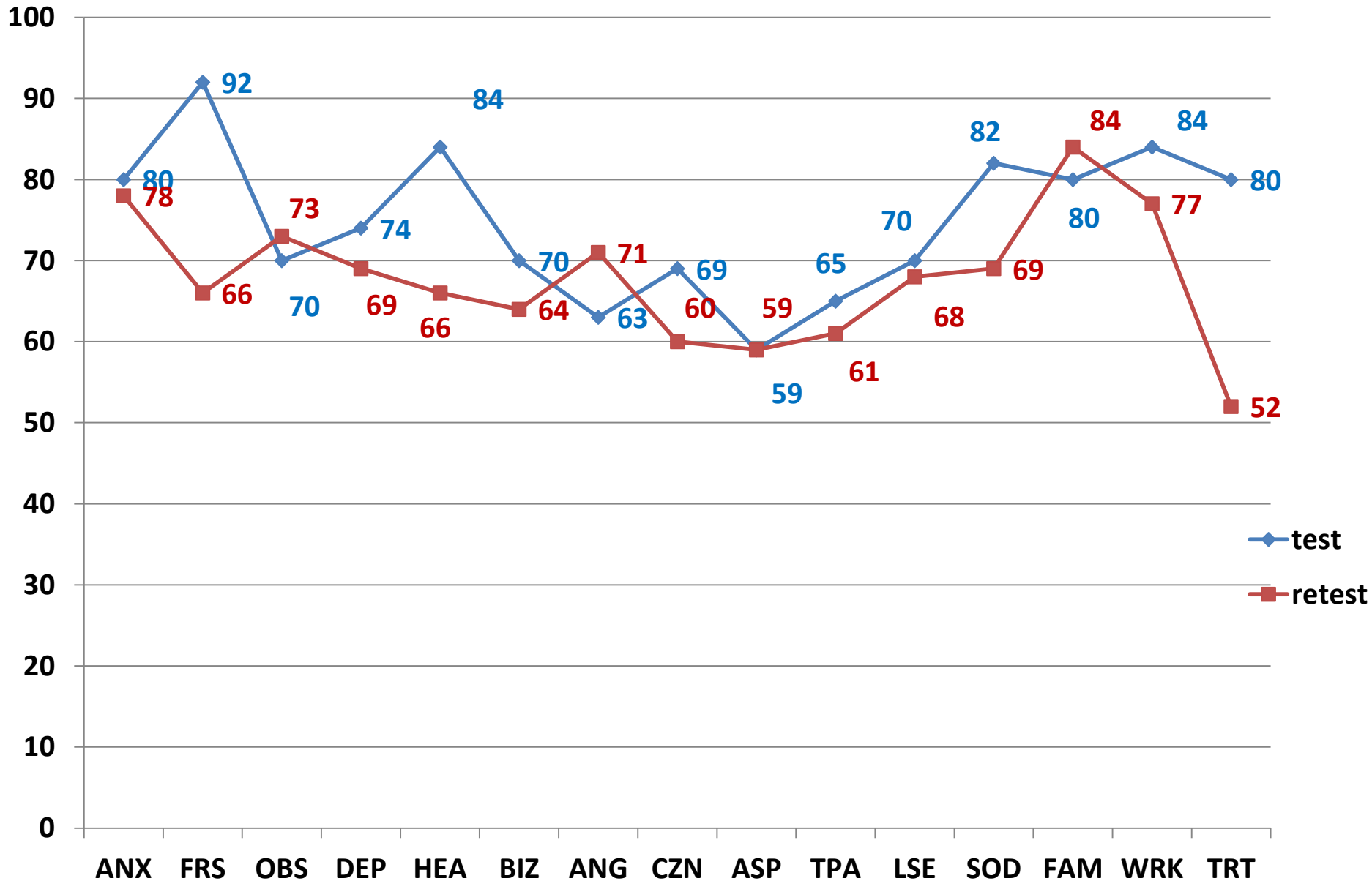

Klient č.2 – Validizační a klinické škály

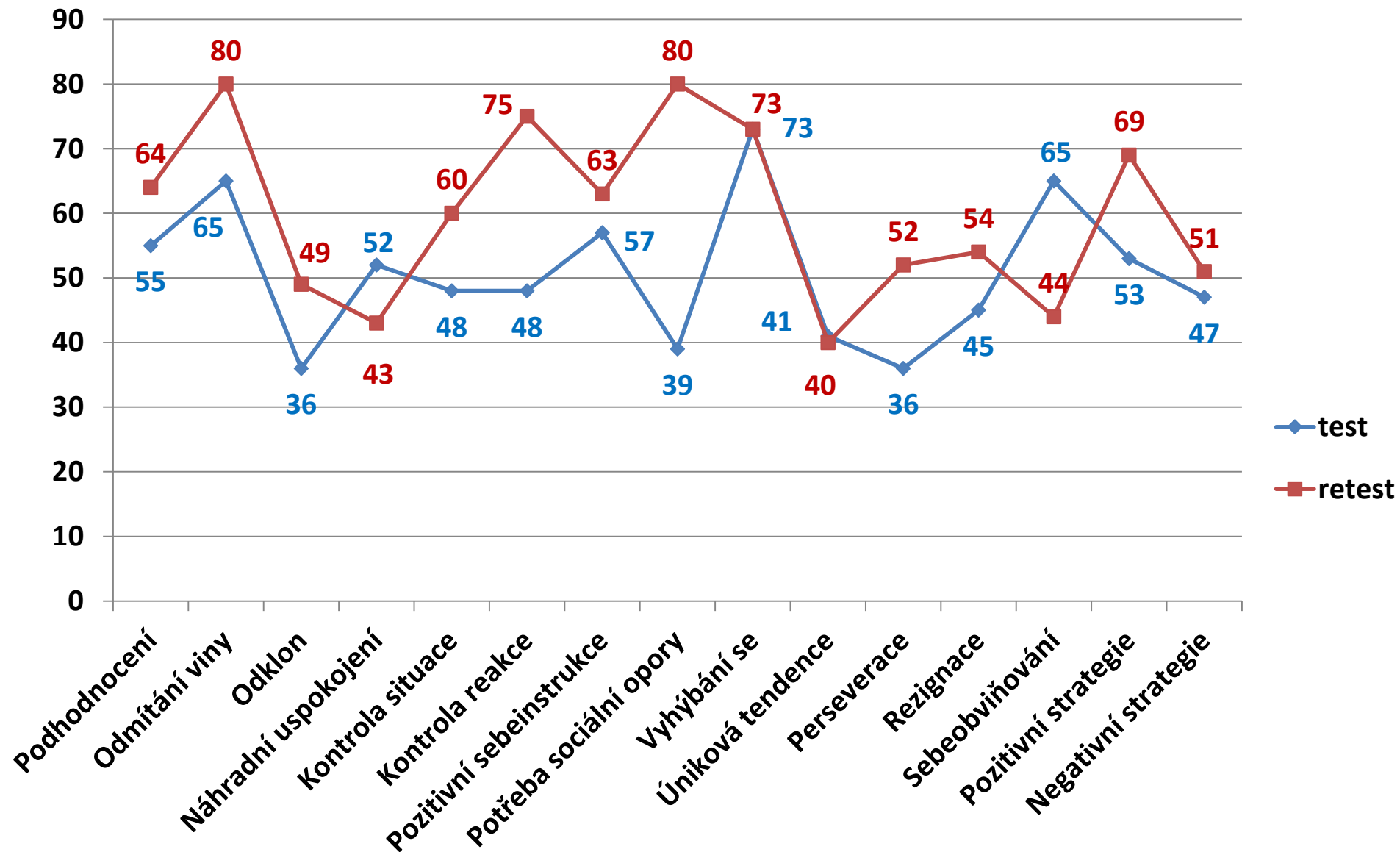

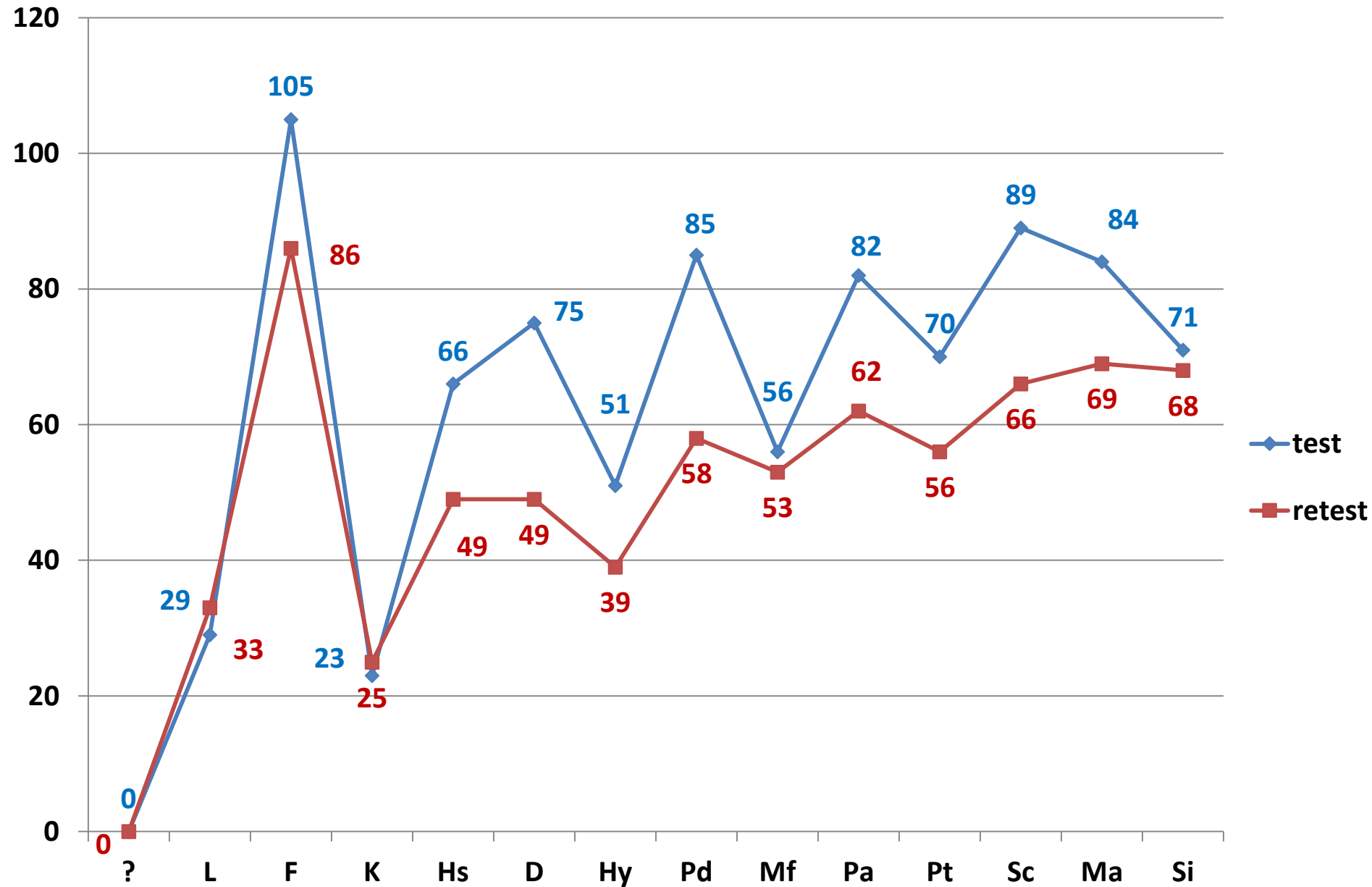
Klient č.2 – Obsahové škály

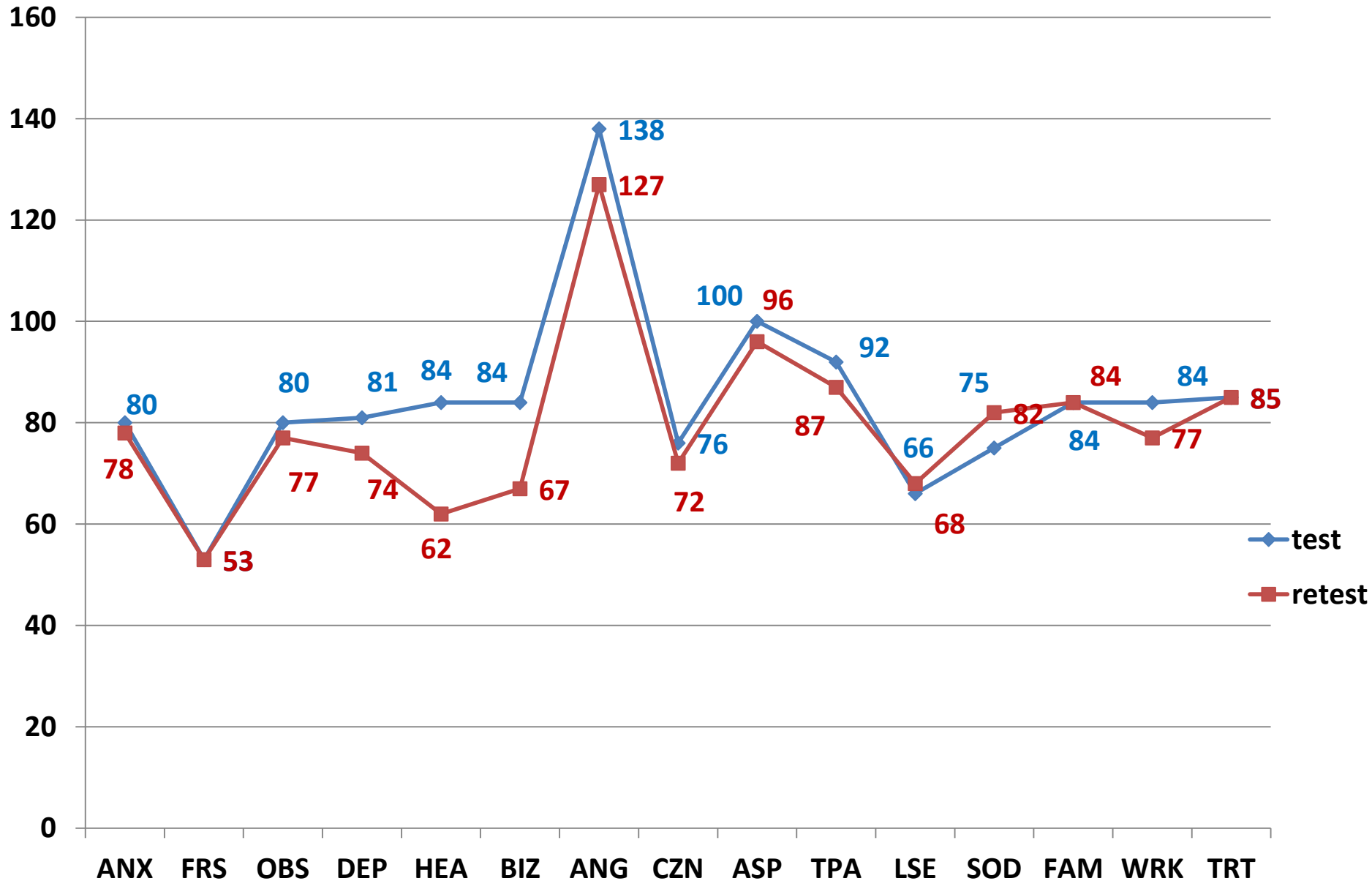
Klient č.2 – T-skóry SVF 78

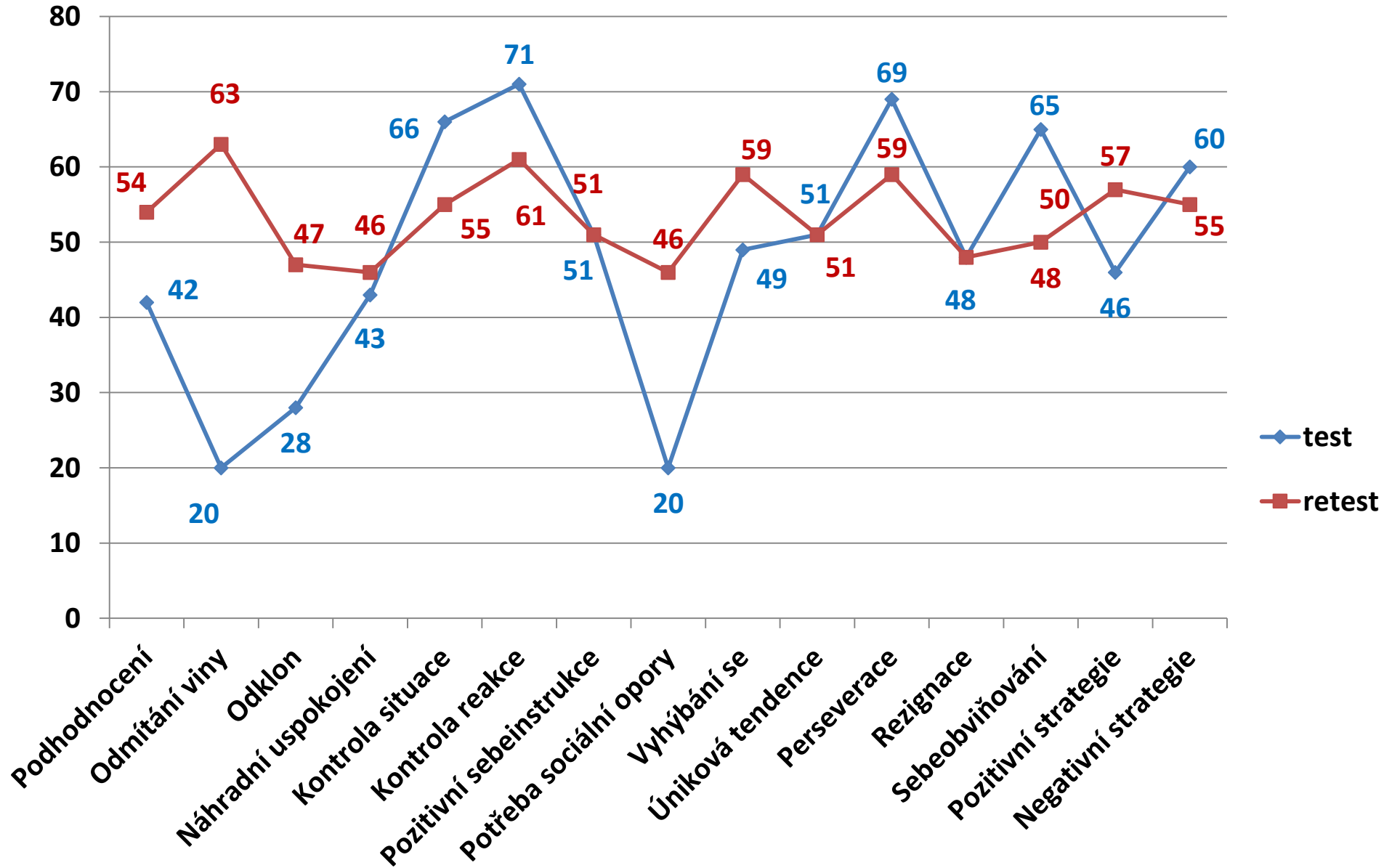
Klient č.3 – Validizační a klinické škály

Klient č.3 – Obsahové škály

Klient č.3 – T-skóry SVF 78

Závěrem

to be continued...

Děkujeme za pozornost 😊